

Nr. 5
1994. gada
decembris

Tēvzemīte

Stopiņu pagasta
avīze – apkārtraksts

*Latvijas valsts mums visiem viena.
Par to lai stāvam vienoti slēgtās rindās.
Un katrs lai nes šai darbā to labāko, kas tam ir no saviem spēkiem.*

ILMĀRS LŪSIS

Atkal noslēdzies gads, brīves un cerību gads. Ne viss ir piepildījies, kas iecerēts. Jāsaka atklāti, ka piepildījies ir mazākā daļa no tā, ko cerējām. Gads bija sarežģīts, mainījies valdība, ievēlēja pašvaldība, un varam vērtēt, cik veiksmīgi esam ievēlējuši minētās struktūras.

Daudzi nav apmierināti, to redzam pēc mediķu un skolotāju streikiem. Tomēr visnosvērtākie, lai gan viņiem klājas visgrūtāk, ir pensionāri. Mūs atkal gaida atbildīgs posms – Saeimas vēlēšanas, kas noteiks uz nākamo periodu valsts attīstības virzienu.

Tomēr gada nogalē gribas uz mirkli to aizmirst un vēlēt visiem mieru sirdī, labestību, lai viss būtu labi, lai nekādas drūmas domas netraucētu svinēt gaišos, priecīgos, sirdi nomierinošos Ziemassvētkus.

Paldies, ka esat tik izturīgi, saprotoši. Lai miers nolaižas pār jums un jūsu ģimenēm. Lai nākamais gads nestu daudzus labus un patīkamus brīžus.

Lai Dieva miers ir ar jums!

Ziemassvētki – svētki visiem

JĀNIS PUMPURS, pagasta domes priekšsēdētāja vietnieks

Ziemassvētkus – 25. decembrī – kā Kristus piedzimšanas dienu Kristīgā baznīca sāka atzīmēt ar 354. gadu, piemērojot tos Romas impērijā tolaik populārā Saules dieva Mitras kulta dienai, ar kuru latviešu Ziemassvētki ticējumos un paražās ir ļoti līdzīgi.

Pasaulē ir viens ritms, kam mēs visi esam pakļauti. Tas ir Zemes riņķošanas ceļš apkārt Saulei viena gada garumā. Ziemā tas ir laiks, kad diena ir visīsākā un nakts visgarākā. Sirmā senatnē ļaudis Ziemassvētkos priecājās par Saules atgriešanos pēc visgarākās gada nakts. Svētkiem tuvojoties, uzposa mājas apkārtni un izpušķoja istabas. Rotājumus gatavoja no salmiem, niedrēm, olu čaumalām, zosu un vistu spalvām, veidojot īpatnējas figūras, ko sauc par puzuriem.

Pēc tradīcijām četras nedēļas pirms Ziemassvētkiem iedzina pirmo sveci, pēc nedēļas vēl vienu. Un tā vēl un vēl. Ziemassvētku priekšvakarā deg četras svečītes. Tas ir Adventes – atnākšanas laiks. Tajā sveces ir cerību uguniņa kā atgādinājums, ka gada tumšākais laiks tūlīt beigsies. Tās sasilda dvēseli. Ziemassvētki ir arī gada atskaites punkts. Ir pagājis viens gada aplis, un mēs sākam domāt par nākamo.

Pēc tautas ticējumiem, Ziemassvētkos uz galda jāliek 9 ēdieni. Tas nozīmē visa laba izrādīšanu, ko gads devis. Skaitlīm 9 piemīt maģisks spēks.

Zirņi un pupas – obligāti ēdieni, kuru ēšana sola veiksmi, auglību nākamajam gadam. Noēstie zirņi sola neraudātas asaras jaunajā gadā. Ziemassvētkos ēd arī medu, gaļu, cep pirā-

gus, bet no dzērieniem dzer alu. Latviešiem ir pat ticējums, ka Ziemassvētku naktī jāēd deviņas reizes, bet ēšanas laikā nekādā gadījumā nedrīkst laizīt pirkstus, jo tad tos bieži sagriežīsot.

Svētki parasti sākas ar senu rituālu – bluķa vilkšanu. Bluķi savāca it kā visas gada nelaimes un grūtības. Pie pēdējās mājas to sadedzina, tādā veidā iznīcinot visas likstas un nelaiques.

Ļoti iecienīti šajos svētkos ir masku gājieni – budēļi, ķekatas, čigānos iešana. Parasti tās ir dzīvnieku – lācis, kaza, zirgs, dzērve, gailis, kā arī pārdabisku būtnu: velnu un raganu – maskas. Šis izdarības ir saistītas ar auglības vairošanos.

Neatņemama sastāvdaļa ir nākotnes pareģošana – zilēšana un laimes liešana. Par to sevišķi lielu interesi parasti izrāda jaunas meitas. Ir vairāki ticējumi. Vairākās kaudzītēs uz grīdas saber graudus. Kuras meitas aprūpēto graudu kaudzītē istabā ienestais gailis sāk knābāt pirmo, tai nākamajā gadā pirmajai precības. Ziemassvētku vakarā jālej bļodā ūdens, jāiepilina divi pilieni sveču tauku iekšā un jāsamaisa. Ja pilieni saiet kopā, tad pāri precas, ja ne – tad šķiras.

Sava vieta Ziemassvētku rituālā ir ierādīta mirušo piemiņai. Ja ēd istabā, tad galdi jāatstāj nenovākti līdz rītam, lai gariņi mielojas.

Svētkos jādzied un jādanco. Ne bez nolūka izgatavotie puzuri un putniņi karājas garos diegos, kas norāda, ka arī telpu rotājumi dejo.

Labais rada labo. Jo vairāk labā mēs radām, jo vairāk tā ir ap mums. Tāpēc laba vēlējums cits citam sakām visās Ziemassvētku dienās un arī Jaungada pirmajās dienās. Atcerēsimies: dots devējam atdodas.

Stopiņu pagasta vēstures lappuses

ANATOLIJS SERGEJEVS, Ulbrokas vidusskolas direktors

(Turpinājums.)

Kā mūsu pagasts ir ieguvis savu nosaukumu? Varbūt šeit kādreiz būtu dzēruši veselīem stopiem? Izrādās, ka nosaukums ir saistīts ar kādreizējā zemes īpašnieka uzvārdu. Ap 1560. gadu Rīgā no Vroclavas ieradās ārsts Zahārijs Stopinss. Savu amatu viņš apguvis Rostokā. Rīgā ārstējis pilsētas bagātņiekus, arī Kurzemes hercogu Gotthardu Ketleru. Acīmredzot par labu darbu Stopinsam tika ierādīta zeme pie Rumbulas pļavām. Poļu karalis Sigismunds Augusts dāvāja viņam muižnieka titulu, Stopinss ieguva tiesības uz ģerboni. To izkāra Rīgā, Doma baznīcā. Stopinss nomira ap 1593. gadu. Stopinsu ģerbonis bijis baznīcā līdz 1782. gadam, kad to noņēma.

Tālāk – par Karātavu grāvi. Izrādās, ka tas ir senu notikumu liecinieks. Par to tuvāk stāsta Guntis Eniņš: «Viduslaiku Rīgas netīrumi notecēja cietokšņa kanālā, no tā kanāla ūdens neciešami smirdēja. Rīgas birģermeistars Ulenbroks 1582. gadā aizsprosto Šmerļupiti un rok grāvi, kas Šmerļupites ūdeni novada cietokšņa kanālā, lai svaigais ūdens kaut cik attīrītu smakojošo kanālu. Ar grāvja ūdeni pretī Bastejkalnam sāk darboties Smiļšu dzirnavas un pats grāvis iegūst Smiļšu grāvja nosaukumu. Tā kā šis pasākums tomēr Rīgas

kanālu attīrīt nespēj, nākamā gadsimtā tiek rakti vairāki gari grāvji Ulbrokas apkārtnē. Un Pētera I laikā rok Karātavu grāvi, lai Mazās Juglas ūdeņus aizvadītu pa to. Pasākums beidzās nesekmīgi: līmeņošanas darbi nav bijuši precīzi un ūdens pret kalnu nav gribējis tecēt.

Karātavu grāvja sākumu varam meklēt netālu no tilta, kas Rīgas–Ērgļu šoseju ved pāri Mazajai Juglai. Neiesim līdz tiltam, bet nogriezīsimies pa šoseju ar ceļa rādītāju «Republ. tub. slimnīca «Jugla» – 3 km». Pēc pārsimts metriem pretī simtgadīgam ozolam mūs pārsteidz Karātavu grāvis ar saviem milzīgajiem apmēriem. Mēs sākam virzīties gar grāvja krastu uz Ulbrokas pusi. Gandrīz neticas, ka šādu grāvi varēja izrakt lāpstām vien, pat ar šodienas tehniku te būtu bijis ko pastrādāt. Šķērsodams priežu mežu, grāvis savus krastus pušķojis ar lapu kokiem, daudz vecu ozolu. Pie Šalkām, kur Karātavu grāvis no meža iznāk klajumā, viens no ozoliem sasniedzis dižkoka apmērus (stumbra apkārtmērs 4,05 m). Bet klajumā senā grāvja varenie krasti saplok, līdz beidzot pie Voiloka kombināta grāvis pazūd pavisam. Acīmredzot gadu gadiem lauku apstrādāšana grāvja krastus izdeldējusi.»

Tālāk Karātavu grāvis pagriežas dienvidu virzienā un, nonācis mežā pie Ulbrokas kapiem, atkal atgūst savus varenos krastus.

*Madara, madara,
Pļavmalu nebēdne,
Sudraba vainagu,
Zaļganā brunci.
V. Ļūdēns*

«Madaras» zied un dzied...

GITA KATAJA, kora «Madara» kormeistare

Madaras Latvijā zied pašā vasaras vidū, kad gaidām Jāņu dienu, bet Stopiņu pagastā ir «Madaras», kas «zied» un dzied, arī Ziemassvētkus sagaidot. Tas ir Republikas pret-tuberkulozes centra sieviešu koris «Madara», kas pavasarī koncertā atmiņas un dziesmās atskatījās uz aizvadītajiem 20 dziesmotajiem gadiem. Kolektīva pamatsastāvu veido mediķi – ārsti, māsiņas, laborantes, slimnīcas darbinieces – un tuvējās Juglas sanatorijas internātskolas pedagogi un audzēknes.

1994. gada aprīlī koris ieguva I pakāpes diplomu rajona skatē, izpildot Em. Melngaiļa kora dziesmas, un piedalījās skaistajos koru mūzikas svētkos «Bīrzes i norās» Vidrižu pagasta *Melngaiļos* sakarā ar komponista 120 gadu jubileju.

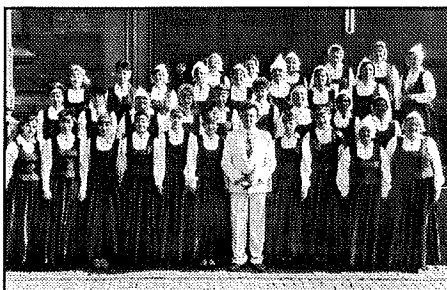
Rudeni koris uzsāka 21. darba gadu sava diriģenta Imanta Kalniņa vadībā, sagatavojot plašu koncertu, veltītu Latvijas neatkarības proklamēšanas 76. gadadienai.

Tagad ik pirmdienas vakaru mēģinājumos skan garīgās dziesmas, jo koris gatavojas rajona koru Ziemassvētku ieskaņu koncertam kultūras namā «Senču sils», bet vis-

sirsnīgākie klausītāji kā vienmēr būs 20. decembrī koncertā tuberkulozes slimnīcā.

Korī dzied visu paaudžu dziedātājas. Liels dziesmu pūrs pielocīts ilggadīgajām dziedātājām – I. Grigalei, A. Rudzišai, A. Pelēkai, G. Biraus, L. Klodānei, L. Ģigulei, D. Vorobjovai, V. Strazdiņai, M. Bahaņovskai, I. Borgai. Korī dzied arī divu paaudžu dziedātājas: R. Zujeva ar meitu Daci, V. Ozola ar mazmeitu Lindu, I. Pūliņa ar meitu Anci, T. Zilpauša ar meitu Katrīnu.

«Madaras» dzied un «zied» arī Ziemassvētkos, kad kā atmiņas lido sena mūzika ap mums – «Klusa nakts, svēta nakts».

Ulbrokā pretī Brasliņām grāvja krastā neliels paugurs – Karātavu kalniņš. Brasliņu saimniece stāsta, ka te senos kungu laikos kārti cilvēki, no tā arī grāvis dabūjis savu nejauko nosaukumu. Te pie Brasliņām grāvis arī beidzas, jo ir sasniegta Brekšupīte.

G. Eniņš ir aprakstījis vairākas senas elektrostacijas uz Mazās Juglas upes.

«Atgriezīsimies vēlreiz Karātavu grāvja sākumā. Šodien grāvja sākums stāv augstu virs Mazās Juglas līmeņa, bet laikam jau 18. gs. sākumā ir izdarīts Mazās Juglas aizdambējums, kas vēlāk tiek izmantots pagājušā gadsimtā dibinātās Brūnsa papīrfabrikas vajadzībām, bet Latvijas Republikas laikā te bija Latvijas pirmā plašākā elektriskā spēkstacija.» Tās jauda bijusi 150 kilovatu, tā saukusies «Krāģa spēkstacija». Lai arī jauda bijusi neliela, ar elektroenerģiju tika apgādāta plaša apkārtnē: Ropaži, Sigulda, Ogre, Baldone, Dole, Iecava, Stopiņu pagasts, pat Jaunjelgavas pilsēta. Toreiz mazajām spēkstacijām bija ļoti liela nozīme. Mazā Jugla bija bagāta šādām spēkstacijām.

Ap 11 km augstāk bijušās Šablovka papīrfabrikas vietā Augstpriedes spēkstacija, kas ražoja ap 50–60 kw, vēl 4 km tālāk augšup trešā – Dobelnieku spēkstacija (bijušās Viņšteinu dzimnīca), kas deva ap 100 kw.

«Liči» – tā ir bijusi Šeluhina muiža. 18. gs. otrā pusē un 19. gs. Ulbroka bija ievērojams ādu rūpniecības centrs. Boriss Šeluhins vadīja vienu no trim Cimnermaņa ādu fabrikām. Par to turpmākajos rakstos.

Atbalstīsim kultūru

Stopiņu pagastā

ULDIS STERĢIS

Tuvojoties gadumijai, vēlos izvērtēt mūsu pagasta kultūras dzīvi.

Domāju, ka mūsu Stopiņu pagastam šis gads bijis veiksmīgs, jo izdevies ne tikai saglabāt pašdarbnieku pulciņus un studijas, bet arī noorganizēt Latvju rakstu dienas, atklāt pieminekli Lāčplēša Kara ordeņa kavalierim Kārlim Vītiņam Ulbrokas kapos. Šajos pasākumos piedalījās koris, aušanas studija un Ulbrokas vidusskola. Tā bija tikai daļa no visiem pasākumiem pagasta kultūras dzīvē. Uztrauc tas, ka pagasta iedzīvotāji maz apmeklē mūsu pasākumus. Gribas jautāt, vai tas ir slinkums, neticība vai kas cits? Bieži saka, ka padomju varas gados daudz ko esam zaudējuši, bet varbūt saglabājuši. Vai kultūra nebija tā, kas vienoja? Statistika rāda, ka, sākot ar 1988. g., arvien vairāk un vairāk kultūras namu Latvijā tiek slēgti. Līdz ar to daudzi pulciņi un kolektīvi beidz pastāvēt. Kas būs tālāk? Derētu par nākotni padomāt.

Čerņas viesi Ulbrokas vidusskola, kas veidojas kā sava veida kultūras centrs. Ir iekārtota baltā klase, notiek izstādes, tiek mācīta latviskā dzīves ziņa. Strādā lielisks skolotāju kolektīvs. Es ceru, ka āgri vai vēl, bet mēs pabeigsim celt estrādi Ligo parkā, kur varētu notikt dzīvāka kultūras dienu aprīte.

Vēlos personīgi izteikt pateicību Vitoldam Peipiņam par skaistajiem plakātiem, kā arī Ulbrokas vidusskolas skolotājiem, koristiem un čaklajām audējām un tiem, kas piedalījās pasākumos.

Nobeigumā lūdzu būt mūsu pagasta iedzīvotājiem aktīvākiem un čaklāk apmeklēt rīkotos kultūras pasākumus.

Uzmanību – difterija Latvijā

☞ V. STRAUTMANE, Stopiņu ambulances galvenā ārste

Latvijā epidemioloģiskais stāvoklis ar difteriju laika posmā no 1969. līdz 1985. gadam bija mierīgs. 1986. gadā Latvijā tika reģistrēti pirmie saslimšanas gadījumi. Periodā no 1986. līdz 1993. gadam tika reģistrēti 51 difterijas gadījums, no tiem – 8 nāves gadījumi. 1994. gadā difterijas izplatība strauji palielinājās. 9 mēnešos valstī reģistrēti 115 difterijas slimnieki, kā arī 50 toksigēnā difterijas celma nēsātāji. Visaugstākais saslimstības līmenis reģistrēts Daugavpilī, Daugavpils rajonā, Tukumā un Rīgā. Rīgas rajonā reģistrēti 13 saslimšanas gadījumi, arī Stopiņu pagas-

tā. Ir miršanas gadījumi – Salaspilī, Ķekavā, Olainē, arī mūsu pagastā.

Ņemot vērā, ka Eiropas valstīs 1 difterijas gadījums pielīdzināms šās slimības uzliesmojumam, šobrīd epidemioloģiskais stāvoklis Latvijā kvalificējams par **ārkārtēju**.

Lai izvairītos no slimības izplatīšanās, kā arī pasargātu sevi no saslimšanas, jāizdara pret difterijas vakcinācija. Bērnu vakcinācija notiek regulāri saskaņā ar bērnu vakcinācijas plānu, bet pieaugušajiem pēc 25 gadu vecuma jāizdara atkārtota vakcinācija, it sevišķi arī tāpēc, ka Latvijā pārsvarā slimo pie-

augušie. Obligāti vakcinācija jāizdara tā saucamām augsta riska grupām, ko veido:

- medicīnas darbinieki,
- skolotāji, bērnudārzu darbinieki,
- pārdevēji, transporta darbinieki, kuriem ir bieža saskare ar cilvēkiem,
- karavīri, robežsargi, zemessargi, policijas darbinieki,
- cilvēki, kuri izbrauc ārpus Latvijas.

Vakcināciju var izdarīt Stopiņu ambulancē un Sauriešu veselības punktā, to darba laikā, sevišķi gaidām 25–26 gadīgos iedzīvotājus, lai turpinātu bērībā iesāktu imunizācijas plānu – viņiem izdarāma tikai viena injekcija, kas pasargās atkal uz 10 gadiem.

Gaidām, cienjamie pagasta iedzīvotāji! Neriskējiet ar savu veselību un dzīvību!

Teātris pagasta jaunībai

☞ V. SILENIEKS

Jau sesto darbības sezonu aizvada Ulbrokas bērnu teātris (tagad pantomīmas teātris STARI). Bet kā tas viss sākās?

1989. gada 10. oktobra vakarā pirmie spēlētāri sapulcējās toreizējās valsts saimniecības «Ulbroka» celtnieku zālē. Lai teātra spēlēšana Ulbrokā sāktos, vislielāko atbalstu sniedza saimniecības galvenā ekonomiste Biruta Zvaigzne, kultūras darba organizatore Inita Pauloviča, direktors Pēteris Vilks un pagasta deputātu padomes priekšsēdētājs Ēriks Gross.

Kopš pirmās dienas tika izvēlēts visgrūtākais spēles ceļš – kustību valoda, vienīgā valoda pasaulē, kurai nav vajadzīgs tulks. Par teātra devīzi kļuva kosmiskā formula «Tīras domas un skaidra sirds». Pamazām no miniatūrām un skečiem sakrājās apjomīgas izrādes. Trīs pamatelementi: gaisma, krāsa un skaņa noteica visu uzvedumu uzbūvi.

1990. gadā UBT ieguva savas telpas bērnudārzā «Pienenīte». Tapa skatuve ar minimālu tehnisko iekārtojumu. Galdniecībā izgatavoja saliekamu skatuves podestūru 20 kvadrātmetru lielumā. Tā laika gaitā šis tel-

pas kļuva par garīgi piesātinātu miera un saskaņas vietu, kur bērni un jaunieši mācījās noskaņot savas dvēseles. Bet sākās nemiernīgi laiki. Omoniešu vienību plosīšanās laikā netika atcelts neviens mēģinājums. Lai vairotu možumu un ticību Latvijas labākai nākotnei, to dienu lielā izrādē bija gaiša un jautra. Toties nekad neaizmirsīsim, ka šīs izrādes sagatavošanas laikā dažu tēlotāju ģimenēm draudēja reālas briesmas no tā dēvēto proimpēriisko spēku puses. Vecāki tomēr izturēja lielo saspringumu un neviens jaunais aktieris neizpalika.

Līdztekus pantomīmai aizvadītajos gados ir iestudētas izrādes: «Zaķis no Marsa», «Lapsas ēnā jeb zaķu kumēdiņi», «Vēl viena Ziemassvētku pasaka», «Burvību nakts». Taču visspējīgāk savu varēšanu UBT parādīja tieši kustību spēlēs, sākot no «Heij! Hopsasā!» un «Pavasara raibumiem» līdz «Viss ir jauks vasarā».

Visnotaļ līdzjūtīgu un dziļu interesi par UBT darbību ir izrādījusi bērnudārza «Pienenīte» vadītāja Alma Plūce, sniedzot daudzveidīgu palīdzību.

*– Uz jauno gadu dāvināsim
Viens otram labus vārdus mēs,
Lai tie pavisam neizzustu
No steigās pilnās pasaules.*

*– Uz jauno gadu dāvināsim
Mazliet no egļu zaļās spīgs,
Tad darbu karmolā kāds dzīpars
Būs laimes mātes ieadīts.*

Cik ātri aizsteidzies gads! Un atkal puteņu kamanās aiz loga jono decembris. Un atkal mēs steidzamies post mājas un sētas, jo teju, teju ieskanēsies Ziemassvētku zvaniņš, visus sveicinot un visiem sludinot, ka «miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts».

Lai balti un ģimeniski Ziemassvētki ir ikvienam no mums! Smelsimies gaišumu, labestību un spēku sveču liesmās! Lai katra Jaunā gada diena dotu lielāku pārliecību, ka saprāts, optimisms uzvarēs, veiksmes un panākumi neizpaliks. Lai katrai Jaunā gada dienai mazs laimes stariņš līdz iet!

Vēsma Strautmane

Aizvadītā vasara personālam atnāca ar sengaidītu ceļojumu. Ekskursija pa Latgali augusta svaļmē, kad peldes notika pat četrreiz dienā, un koncerts Salienes vidusskolā pie pašas Baltkrievijas robežas paliks atmiņā kā lielisks piedzīvojums.

Jaunajā sezonā trupu vada Inita Sabanska, skolotāja, gleznotāja un dzejniece. Līdz ar to pārmainījies ansambļa spēles stils, kustību alfabēts un muzikālie orientieri. Aizvadītajā izrāžu ciklā redzējām, ka režisore ļoti īsā laikā ir spējusi atrast jaunus tēlotājus, kuri iedzīmo dotību un neatlaidīgu treniņu kopdarbībā sagādā skatītājiem dziļu pārdzīvojumu.

Taču vispārliecinošāko sniegumu kā parasti rādīja ansambļa ilggadējās solistes – Kristīne Koponāne, Ilze Koponāne un Inese Bartkeviča.

Ir ārkārtīgi svarīgi mudināt pagasta turīgākās iestādes un privātfirmas apmaksāt līdzīgu trupu eksistenci. Nauda, kas būs izdota režisora atalgojumam, nāks atpakaļ Latvijai visvēlamākajā veidā – godprātīgos, atbildīgos un taisnīgos jauniešos.

Lai cik arī atsaucīga būtu pagasta dome un tās priekšsēdētājs Ilmārs Lūsis, pagasts vien nespēs nodrošināt jaunu ansambļu rašanos. Bet tādi ļoti vajadzīgi vismaz Ličos un Sauriešos.

*Gaišu, gaišu sveci dedzu
Ziemassvētku vakarā,
Lai saulīte vietu zina,
Kur to gaida atpakaļ.*

Ziemassvētkos novēlu klusu svētku brīdi dvēselei visiem bērnudārza «Pienenīte» darbiniekiem, bērniem un viņu vecākiem.

Bērnudārza «Pienenīte» vadītāja
Alma Plūce

Ziemassvētku pasākumi

* Ulbrokas vidusskolā:

20.XII plkst. 13 Ziemassvētku koncerts
22.XII plkst. 17 Karnevāls

* Bērnudārzā «Pienenīte»:

20.XII plkst. 10 koncerts «Visgaišākā Ziemassvētku diena». Ieeja Ls 0.50.

22. XII plkst. 10 Ziemassvētku priekšizrāde no 2 līdz 5 gadus veciem bērniem

* Sauriešu pamatskolā:

21.XII plkst. 10 8.–9. kl. skolēniem
22.XII plkst: 10 5.–7. kl. skolēniem

22.XII plkst.12 1.–4. kl. skolēniem un pirmsskolas vecuma bērniem

* **Gaismas internātskolā** 22.XII plkst. 17

Lūdzam apmeklēt!

Veikals O.Š.P.

Ulbrokā, Institūta ielā 1
piedāvā ziedus, telpu augus no
Holandes, sēklas, keramiku, sveces
no Norvēģijas, dārza inventāru (miglotājus, ķerras), minerālmēsļus.

Strādājam katru darba dienu no
**plkst. 9 līdz 17 un sestdienās no
9 līdz 14.**

Ziemassvētku vakara, brokastu un pusdienu galdam

Z. LŪSE, Ulbrokas vidusskolas šefpavāre

Ziemassvētku vakara galdu klāj svinīgi ar baltu galdautu, grezno ar skujiņām, svecītēm, piparkūkām, āboliem, riekstiem. Dāvanas var uzlikt uz katra šķīvja zem salvetes. Ziemassvētki visgaidītākie no visiem svētkiem. Šiem svētkiem arī ēdienes gatavo interesantus un garšīgus.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS!

Brokastīm: **Zosu galerts**

Produkti:

1 kg zoss, 2 teļa kājas, 1 pētersīlis, 1 l ūdens, sāls.

Pagatavošana:

zosi sadala gabaliņos, pārlej ar vārošu ūdeni, pieliek sacirstas teļa kājas, pētersīli un sāli, vāra uz lēnas uguns līdz gaļa gatava. Gatavo gaļu sakārto formās, pārlej ar izkāsto buljonu, ļauj sastingt. Sastingušo izgāz uz šķīvja un grezno.

Marinādes mērce vārietai un ceptai gaļai

Produkti:

0,5 glāze galda etiķa, 1,5 glāzes eļļas, 1 tējkarotes sinepju, pipari, sāls, 2 tējkarotes pētersīļu zaļumi.

Pagatavošana:

etiķi ar eļļu sakul, pieliekot sinepes, sāli, piparus pēc garšas, sajauc ar sakapātiem pētersīļu zaļumiem, pārlej pār šķēlēs sagrieztu vārietu vai cepta gaļu. Izgrezno ar tomātiem, olām, salātiem.

Mandeļu kūka

Produkti:

150 g sviesta, 4 olu dzeltenumi, 6 olu baltumi, 2 karotes skāba krējuma, 0,5 glāzes piena, 400–500 g miltu, 50 g mandeļu, 2 pilas mandeļu eļļas, 200 g cukura.

Pagatavošana:

sviestu ar cukuru un olu dzelt. saputo, pieliek krējumu, pienu, labi sajauc, pieliek miltus, sajauktus ar cepamo pulveri, mandeļu un labi samaisa. Beigās, viegli jaucot, pieliek saputotus olu baltumus. Liek formā un cep.

Pusdienām: **Rožu kāpostu zupa**

Produkti:

1 kg gaļas ar kauliem, 5 l ūdens, 15 kāpostu rozīšu, 1 gl. zaļo zirnišu, 1 gl. sagrieztu burkānu, pētersīlis, selerija, puravs.

Pagatavošana:

izvāra dzeltenu buljonu, izkāš, tad ieliek burkānus, apvāra pūsmikstus, pieliek zirnišus, kā-

postu rozītes, vāra līdz gatavs.

Vērša šmorcepētis ar tomātiem

Produkti:

1 1/2 kg vērša gaļas, 50 g speķa, 1 sipols, 2 karotes tomātu pastas, 3 karotes skāba krējuma, 2 karotes tauku, 1/2 l vāroša ūdens, pētersīļi, selerijas šķēlīte, 2 karotes miltu, sāls.

Pagatavošana:

vērša gaļu izdauza, iespeķo, apcep uz pannas taukos brūnu, ieliek katliņā. Atvāra no pannas piecepumu, pārlej pāri apceptai gaļai, pieliek sipolu, pētersīli, seleriju, sutina uz lēnas uguns gatavu, gatavo gaļu izņem, mērci izkāš, pieliek miltu tumi, tomātu pastu, krējumu. Uzvāra un pasniedz.

Vakariņām: **Siltais vinegrats**

Produkti:

1 kg kartupeļu, 1/2 kg kāļu, 1 kg burkānu, 3–4 skābēti gurķi, 200 g sēņu, 400 g žāv. šķiņķa, 100 g milti, 200 g sk. krējuma, sāls, pipari, sipols.

Pagatavošana:

notīrītas un sagrieztas saknes katru atsevišķi izsutina pūsmikstas, ņemot tik daudz ūdens, lai saknes tikko būtu apņemas. Pusgatavās saknes sajauc, pieliek gabaliņos sagrieztu šķiņķi, gurķi, sakāpātas sēnes, sipolus, piparus. Sutina līdz gatavs. Gatavam pieliek krējumu, sajauktus miltus un uzvāra.

Speķotas karpas tomātos

Produkti:

1/2 kg karpas, 100 g speķa, 400 g tomātu, 2 sipoli, 50 g tauku vai sviesta, ¼ gl. krējuma, ¼ gl. ūdens, 3 karotes miltu.

Pagatavošana:

notīrītas karpas iespeķo, apvijā miltos, cep taukos brūnas. Ūdeni ar tomātiem, krējumu, smalki sagrieztu sipolu uzvāra, ieliek apceptās karpas, sutina uz lēnas uguns 10 minūtes.

Ķirbji jāņogu sulā

Produkti:

1/2 kg ķirbju, 1 gl. ūdens, 2 gl. jāņogu sulas, 1–2 gl. cukura, 1 gab. kanēļa, 1 karote kart. milti.

Pagatavošana:

ūdeni ar ogu sulu, kanēli un cukuru uzvāra, ieliek nomizotu, sagrieztu ķirbi, vāra līdz paliek caurspīdīgs, tad pieliek ar aukstu ūdeni sajauktus kartupeļu miltus, uzvāra, atdzesē un pasniedz.

Labu apetīti!

Tautas ticējumi

Apkopojis J. Pumpurs

* Kāds laiks ir tais nedēļas pirms Ziemassvētkiem, tāds būs tais nedēļas pirms Jāņiem.

* Ja 1. Ziemassvētku vakarā pie debesīm ir daudz zvaigžņu, tad nākošā vasarā būs daudz sēņu.

* Lai būtu daudz naudas, tad Ziemassvētku vakarā melns kakšis jānes ap baznīcu.

* Ja Ziemassvētku naktī iet dzert pie āliņģa, tad tur vienu stundu ūdens vietā ir vīns.

* Ja Jaungada vakarā, maizi cepot, paliek pāri mīkla, tad būs visu gadu ko cept.

* Jaungada naktī saliek uz galda trīs krāsas: baltu, sarkanu un melnu un, aiztaisot acis, velk. Ja izvelk baltu, tad viss gads būs laimīgs, ja sarkanu, tad vidējs, ja melns, tad drūms.

* Jaunā gada vakarā jābaro suns ar visu to, ko pats vakariņās ēdis. Ko suns pirmo ņems, tas tāni gadā būs visdārgākais.

* Ziemassvētkos jāvelk jauns kreklis, kaut arī tas būtu zili melns; Lieldienās jāvelk balts, kaut arī vecs.

* Ziemassvētku vakarā ātri jāpabeidz darbi, tad darbi veiksies arī vasarā.

* Lai naudas nekad netrūktu, tad Ziemassvētkos nekad nedrīkst visu naudu izdot.

* Ziemassvētku naktī vajag ēst zirņus, tad būs pulka naudas.

* Ziemassvētku priekšvakarā jāņem glāze, jāizrauj savs mats un jāiever zelta laulības gredzenā. Pēc tam jānodomā, ko vēlas zināt. Gredzens pašam jātur tik ilgi, kamēr tas sit pa glāzes malām. Ja nesit, nodomātais piepildās tāni pašā gadā.

* Ja Ziemassvētkos mājās pirmais svešais cilvēks ienāk vīrietis, nākošais gads būs laimīgs, sievietē – nelaimīgs.

* Ja Ziemassvētku naktī skatās caur kājstarpī krāsnī, var redzēt savu nākotni.

* Egļīti dedzinot, katrs iedomājas savu svecīti. Kura pirmā izdeg, tam pirmajam jāprecas.

* Ziemassvētku vakarā jātura maize, sāls un uguns uz galda, tad nākamais gads būs svētīgs.

* Ja kakšis Jaungada naktī noķer peli, tad tāni mājā kāds puisis apprecēsies.

* Veca gada vakarā jaunām meitām mutes pienā jānomazgā, citādi jaunā gadā puīši nemilēs.

* Ziemassvētku vakarā jaunas meitas iet pie kaimiņa istabas loga klausīties. Ja meita pie loga dzird pirmo vārdu «jā», tad viņa tiks apprecēta, ja dzird vārdu «nē», tad vēl paliks mājās.

* Ziemassvētku naktī plkst. 12 jaunai meitai jāuzkāpj uz bēniņiem, jānoģerbjas kailai un jāskatās no bēniņiem zemē, tad viņai parādīsies brūtgāns.

* Ziemassvētku vakarā meitas velk žaģarus no gubas. Ja žaģars ir taisns un kupls, tad brūtgāns būs vesels un bagāts; ja tas ir līks un kails – tad brūtgāns būs slimīgs un nabags.

* Ziemassvētku vakarā ābeles jāsit ar biksēm, tad būs daudz ābolu.

* Ja cilvēks grib zināt savu nākotni, tad vajag Ziemassvētku naktī apiet ap savu dzīvojamo ēku 3 reizes un pēc tam skatīties logā, tur šis cilvēks redzēs savu nākotni.

* Ja Ziemassvētku rītā neceļas agri, tad visu gadu neizgulēsies.

Ja vēlaties rotāt savu svētku galdu ar kliņģeri vai dažādām piparkūkām, zvaniet un pasūtiet **910980 SIA «Intana» kafējnīcā. Institūta ielā 1 Ulbrokā.**

Sludinājumus un rakstus publicēšanai pagasta avīzē var pieteikt J. Pumpuram. Tāl. 910780.

Sagatavoja Stopiņu pagasta valde

Ir Ziemassvētku laiks. Tas laiks, kad saspringt ticību un cerību nākotnei.

Katrs kaut ko vēlas sev un saviem mīļajiem. Bet mūsu laime var pastāvēt tikai mūsu Latvijā.

Vitauts Ļūdēns saka:

«Neļausim Latvijai

kā eglīti cirst, uz tirgu vest.

Lai Latvija kā eglīte

Eiropas mežā zaļo.»

Vai mēs to pratīsim nosargāt? Dzīvu un zaļu. Šis ir laiks, kad tik ļoti gribas ticēt brīnumam. Un tāpēc:

«Būsīm ap Latvijas dvēseli kā ap eglīti zaļu un nenocirstu!»

Sakārtosim savas domas un jūtas, pamanīsim to, kam steigā esam paskrējuši garām. Tepat jau ir tas istaie zelts, nevis tas mānīgais spīdums tur tālumā. Tepat... Pasniedz man savu roku! Es Tev pasniegšu savējo. Paiesim soli pretī! Viens otram un nākamībai...

Priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu pagasta dome vēl visiem, visiem pagasta iedzīvotājiem!

Stopiņu pagasta (zemnieku) konsultatīvais centrs (ZKC)

1. Centra uzdevums.

Centra uzdevums ir sniegt vispusīgas konsultācijas apkārtējā reģiona (Stopiņu, Salaspils, Ropažu, Gārkalnes, Tinužu) zemniekiem un Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, kuri paredz uzsākt saimniekošanu mantotās lauku sētās. Konsultācijas var tikt apvienotas ar mašīnbūves, kokapstrādes u.c. veida produkcijas izgatavošanu pēc individuāla vai sērijas pasūtījuma.

2. Centra struktūra.

Centrs sniedz kvalificētu palīdzību šādu jaūtājumu risināšanā:

- augkopības, ekonomikas
- dārzkopības
- lopkopības
- mehanizācijas
- celtniecības
- juridisko
- mājturības.